

Zorginkoopbeleid farmacie verduurzamen van zorg – Zvw 2027

Inleiding

Als zorgverzekeraars en zorgkantoren willen we ons – naast verduurzaming van onze eigen organisatie – inzetten om de verduurzaming van het gehele zorglandschap te versnellen (Zvw- en Wlz-breed). De Green Deal Samenwerken aan duurzame zorg (GDDZ) vormt hiervoor de basis. De GDDZ is ondertekend door Zorgverzekeraars Nederland, de verschillende zorgbranches, alle individuele zorgverzekeraars en zorgkantoren, en veel individuele zorgaanbieders. Veel zorgaanbieders en leveranciers hebben inmiddels grote of kleinere stappen gezet om hun zorg te verduurzamen. Via ons zorginkoopbeleid willen we zorgaanbieders aansporen om verder te werken aan de doelen en afspraken uit de GDDZ. Als zorgverzekeraars en zorgkantoren zorgen we voor gelijkgericht beleid en sluiten we zoveel mogelijk aan op de focuspunten die de zorgbranches het belangrijkste vinden.

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)

De CSRD-plichtige zorgverzekeringsbedrijven moeten -conform de Europese richtlijn CSRD- rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. Dit omvat de impact van de eigen bedrijfsvoering, én de impact van de gehele keten van zorgaanbieders en (toe)leveranciers. De komende jaren werken de zorgverzekeringsbedrijven uit hoe ze compliant kunnen rapporteren. Een van de belangrijke uitgangspunten is het minimaliseren of voorkomen van extra administratieve lasten. Bijvoorbeeld door zoveel als mogelijk reeds beschikbare informatie te gebruiken. We kunnen echter nog niet uitsluiten dat we informatie bij zorgaanbieders moeten uitvragen.

Indien zorgverzekeraars van zorgaanbieders verwachten dat zij informatie aanleveren die uit hoofde van CSRD-verplichtingen nodig is, dan zullen wij dat vóór 1 oktober 2026 aankondigen via www.zn.nl en een nieuwsbericht. Zonder aankondiging verwachten wij geen aanlevering.

Bij een eventuele data-uitvraag houden we rekening met de begrenzing zoals die bepaald is in de Omnibus 1.

Meer informatie over onze gegevensbehoefte en antwoorden op veelgestelde vragen over de CSRD kunt u vinden via het [dossier Duurzaamheid](#) op de website van ZN.

Verduurzaming via zorginkoop

De zorgverzekeraars willen bijdragen aan het verlagen van de klimaat- en milieu-impact van de zorg. Dit doen we door, naast verduurzaming van onze eigen bedrijfsvoering, zorgaanbieders te stimuleren om (verder) te

verduurzamen door in gesprek te gaan en samen naar initiatieven en oplossingen te zoeken. We verwachten van zorgaanbieders dat zij:

- zich inspannen om bij te dragen aan het realiseren van de doelen van de Green Deal Duurzame zorg;
- duurzaamheid verankeren in hun strategie – van kleinere zorgaanbieders verwachten we aandacht voor duurzaamheid in plannen en ontwikkelingen;
- in hun jaarverslag of duurzaamheidsverslag rapporteren over hun duurzaamheidsprestaties voor zover beschikbaar;
- aantoonbaar voortgang boeken op de uitvoering van het mobiliteitsplan (zoals opgenomen in de GDDZ) gericht op terugdringen CO₂-emissie tgv vervoerbewegingen van medewerkers via de beschikbare rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit (alleen van toepassing bij zorgaanbieders met meer dan 100 fte).

We dragen bij aan inspiratie en handelingsperspectief voor zorgaanbieders door de verspreiding van groene voorbeelden in de zorgsector, zie tabel groene initiatieven voor Groene Initiatieven die de zorgverzekeraars daartoe hebben verzameld. Groene initiatieven zijn ook te vinden op de websites van de GDDZ en Groene Zorgalliantie (GZA).

Zorginkoopbeleid 2027 farmacie

Zowel de zorgverzekeraars als de KNMP hebben de GDDZ ondertekend. Zorgverzekeraars gaan met de apothekketens in gesprek over de duurzaamheidsinspanningen en -prestaties van hun leden. Daarbij focussen we op de volgende onderwerpen en acties:

- Terugdringen van medicijnverspilling door gepast verstrekken, doorgebruik thuismedicatie en bijvoorbeeld deelname aan deelmarktplaats. Het doel van de KNMP is dat 80% van de apotheken doorgebruik van thuismedicatie ondersteunt. Verder streeft KNMP ernaar dat in 2026 50% van de openbare apotheken is aangesloten bij een deelmarktplaats voor vraag en aanbod van medicijnen. Elke zorgaanbieder heeft hiervoor een plan van aanpak en voert dat aantoonbaar uit;
- Patiënten actief informeren over inzameling van niet-gebruikte medicijnen via de apotheek en steekproefsgewijs monitoren welke restanten worden ingeleverd. Het doel van de KNMP is dat in 2026 alle openbare apotheken de mogelijkheid bieden om niet gebruikte geneesmiddelen veilig in te kunnen leveren. Deelnemen aan de landelijke campagne “Week van ons water”;
- Gepast gebruik van medicatie stimuleren in afstemming met voorschrijvers en patiënten:
 - Tijdig afbouwen medicatie, bewaken behandelduur, volgen stop- en startcriteria (Module Minderen en stoppen van medicatie (KNMP, NHG en andere partijen 2020));
 - Tijdig evalueren medicatiegebruik, bijvoorbeeld bij uitgiftemoment herhaal-medicatie. Concreet vragen wij hier aandacht voor bijvoorbeeld het verminderen van het gebruik van protonpompremmers of statines aan de hand van de beschikbare kennisdocumenten.
- Geneesmiddelen met een lagere milieu- of klimaat impact; concreet vragen we aandacht voor geneesmiddelen met een lagere milieu- of klimaatimpact zoals het bevorderen van het gebruik van een poederinhalator of een dosis-aerosol met een groen drijfgas in verband met het sterke broeikaseffect van dosis-aerosolen zonder groen drijfgas; of andere voorbeelden die meer impact maken;
- Het inzetten van niet-medicamenteuze interventies die mogelijk het gebruik van medicatie voorkomen;

- Verduurzamen van bedrijfsvoering en vastgoed waarvoor de mogelijkheden beschreven staan in de Toolkit Groene Apotheek van de KNMP.

Waar mogelijk ondersteunen we zorgaanbieders met kennis en tools zoals voorbeelden van groene initiatieven die bij enkele apothekers geïmplementeerd zijn, bewezen impact hebben op duurzaamheid en kostenbesparend of kostenneutraal zijn. Zie de tabel groene initiatieven. Goede voorbeelden zijn ook te vinden in de 'Inspiratiegids verspil geen pil' van de Coalitie Duurzame Farmacie en de 'Toolkit Groene Apotheek' van de KNMP.